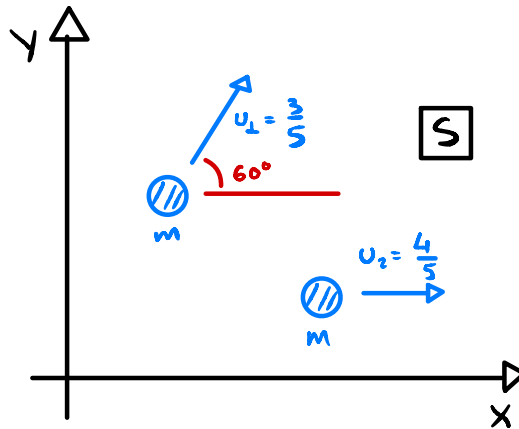

Η αποστολή των λύσεων είναι προαιρετική και δεν έχει κάποιο βαθμολογικό αντίκτυπο.

Πρόβλημα 1 (παραδοτέο έως 17.05.2021)

Δύο σωματίδια ('1' και '2') μάζας 1 GeV κινούνται στο S όπως φαίνεται στο σχήμα.

Αν S' το σύστημα στο οποίο το '2' βρίσκεται σε ηρεμία να βρεθούν:

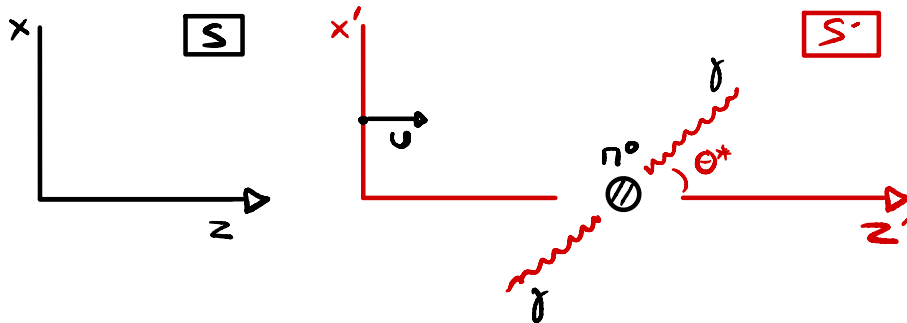
- Η ενέργεια, η ορμή και η κινητική ενέργεια των δύο σωματιδίων στα S και S' .
- Η ταχύτητα του '1' στο σύστημα ηρεμίας του '2'.

Υποδείξεις: Γράψτε τις τετραορμές στο S και βρείτε τον μετασχηματισμό Lorentz $S \rightarrow S'$. Το ερώτημα β) μπορεί να απαντηθεί με τρεις διαφορετικούς τρόπους τουλάχιστον: 1) τον καλό, χρησιμοποιώντας την αναλλοιότητα του γινόμενου των τετραορμών στα δυο συστήματα χωρίς να κάνετε κάποιο μετασχηματισμό Lorentz, 2) τον 'ωμό', εξάγοντας την ταχύτητα από την τετραορμή του '1' στο S' και 3) τον 'άσχημο', κάνοντας μετασχηματισμό Lorentz επί της κλασικής ταχύτητας $\vec{v} = (dx/dt, dy/dt, dz/dt)$.

Πρόβλημα 2 (παραδοτέο έως 24.05.2021)

Θεωρήστε τη διάσπαση $\pi^0 \rightarrow \gamma\gamma$ στο σύστημα ηρεμίας του πιονίου (S') η οποία λαμβάνει χώρα εξολοκλήρου επί του επιπέδου $y' = 0$, όπως στο σχήμα.

Αν θ^* η γωνία διάσπασης σε σχέση με τον άξονα z' και f' η συχνότητα του φωτονίου που διαδίδεται στο επίπεδο ($x' > 0, z' > 0$) στο S' , δείξτε ότι:

- $f' = \frac{m}{2h}$, όπου m η μάζα του πιονίου και h σταθερά του Planck.
- Για $\theta^* = 0$ η συχνότητα του φωτονίου στο S θα είναι ίση με $f = \sqrt{\frac{1+v}{1-v}} f'$ (διάμηκες φαινόμενο Doppler).
- Για $\theta^* = \pi/2$ η συχνότητα του φωτονίου στο S θα είναι ίση με $f = f' \gamma$ (εγκάρσιο φαινόμενο Doppler περίπτωση 1), ενώ για $\theta = \pi/2$ η συχνότητα του φωτονίου στο S θα είναι ίση με $f = f' / \gamma$ (εγκάρσιο φαινόμενο Doppler περίπτωση 2)
- Αντικαταστήστε το πiónιο από μια σημειακή πηγή φωτός που εκπέμπει ομοιόμορφα και προς όλες τις κατευθύνσεις στο S' . Δείξτε το φαινόμενο του προβολέα (head light effect), ότι δηλαδή στο S η μισή ακτινοβολία θα βρίσκεται εντός κώνου με γωνία $\tan \theta = 1/(\gamma v)$ και άξονα τον Oz .

Σελφ τεστ – άνευ παράδοσης

Το παρόν δεν είναι μια εργασία προς παράδοση στην η-τάξη.

Επιβεβαιώστε ότι είστε σε θέση να λύσετε, χωρίς να κοιτάξετε προηγουμένως τις λύσεις τους, τα εξής προβλήματα από τις σημειώσεις των καθ. Χριστοδουλάκη και Κορφιάτη (η-τάξη):

1. Εφαρμογή 8.5: Μη κεντρική ελαστική κρούση [σ132]
2. Εφαρμογή 8.6: Απορρόφηση φωτονίου από ακίνητο σωματίδιο [σ134]
3. Εφαρμογή 8.7: Εκπομπή φωτονίου από ακίνητο σωματίδιο [σ135]
4. Εφαρμογή 8.8: Εκπομπή φωτονίου από κινούμενο σωματίδιο [σ136]
5. Εφαρμογή 8.9: Ενέργεια κατωφλίου [σ137]
6. Εφαρμογή 8.10: Ελαστική σκέδαση [σ139]
7. Άσκηση 9.3.3: Αποπλάνηση φωτός [σ177]
8. Άσκηση 9.3.4: Αποπλάνηση σωματιδίου [σ178]
9. Άσκηση 9.3.17: Ενέργεια και ορμή του '1' στο σύστημα ηρεμίας του '2' [σ194]
10. Άσκηση 9.4.4: D'Alembert [σ201]
11. Άσκηση 9.5.1: Ανάκλαση φωτονίου σε κινούμενο καθρέπτη [σ204]
12. Άσκηση 9.5.2: Σκέδαση φωτός σε διεγερμένο άτομο [σ205]
13. Άσκηση 9.5.3: $e^+e^- \rightarrow 2\gamma$ [σ206]
14. Άσκηση 9.5.4: Φωτονικός πύραυλος [σ206]
15. Άσκηση 9.5.5: Ελαστική σκέδαση πρωτονίων [σ207]
16. Άσκηση 9.5.6: Σκέδαση $\gamma e \rightarrow \gamma e$ [σ208]
17. Άσκηση 9.5.7: Απορρόφηση δυο φωτονίων σε [σ209]
18. Άσκηση 9.5.8: Σκέδαση $2 \rightarrow 2$ με $m_1 = m_2 = m_3 = m_4$ [σ210]
19. Άσκηση 9.5.9: Διάσπαση $1 \rightarrow 2$ με $m_1 = m_2$ [σ211]
20. Άσκηση 9.5.26: Σκέδαση compton [σ230]
21. Άσκηση 9.5.28: $e^+e^- \rightarrow 2\gamma$ [σ234]

Σύνοψη Θεωρίας 4.1 – 4.6.